

Sygn. akt X Ga 155/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach X Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący	SSO Leszek Guza
Sędziowie:	SO Iwona Wańczura (spr.) SO Żaneta Bloma - Wojciechowska
Protokolant	Agnieszka Demucha

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2018r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z 8 września 2017 r. sygn. akt VI GC 1031/17

1) oddała apelację;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.800,00 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Iwona Wańczura SSO Leszek Guza SSO Żaneta Bloma - Wojciechowska

Sygn. akt X Ga 155/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach X Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący	SSO Leszek Guza
Sędziowie:	SO Iwona Wańczura (spr.) SO Żaneta Bloma - Wojciechowska
Protokolant	Agnieszka Demucha

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2018r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w J.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z 8 września 2017 r. sygn. akt VI GC 1031/17

3) oddala apelację;

4) zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.800,00 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów w postępowaniu odwoławczym.

SSO Iwona Wańczura SSO Leszek Guza SSO Żaneta Bloma - Wojciechowska

Sygn. akt X Ga 155/18

UZASADNIENIE

Powódka (...) Spółka z o.o. w Ż. w dniu 22 marca 2017 r. wniosła pozew o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej w J. kwoty 39.198,95 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i kosztami procesu. Pozew uzasadniała tym, iż pozwana z opóźnieniem zapłaciła za sprzedane jej towary, w związku z czym powódka obciążyła ją odsetkami za opóźnienie. Dochodzona pozwem kwota stanowi różnicę między wysokością odsetek wyliczoną przez powódkę, tj. 244.202,90 zł, a wypłaconą przez pozwaną kwotą, tj. 205.003,95 zł.

Sąd I instancji uwzględnił powództwo wydanym w dniu 27 marca 2017 r. nakazem zapłaty. Strona pozwana wniosła sprzeciw, w którym wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Zarzuciła powódce nieudowodnienie roszczenia oraz ewentualnie błędne wyliczenie wysokości odsetek, jednakże podczas rozprawy przyznała okoliczności powstania wierzytelności z tytułu kupna towarów od powódki i ich terminów zapłat, a spór ostatecznie sprowadził się do ustalenia, w jakiej wysokości należało naliczyć odsetki z opóźnienia w zapłatach, co było konsekwencją zastosowania właściwych do oceny stosunku prawnego przepisów.

Sąd I instancji ustalił, że w dniach 21 sierpnia 2015 r. i 22 października 2015 r. strony zawarły umowy, których przedmiotem była dostawa elementów do budowy układu klimatyzacji oraz urządzenia chłodniczego. Powódka dostarczyła zamówione przez pozwaną towary, jednakże strona pozwana zapłaciła za nie po umówionych terminach. W związku

z tym powódka 17 stycznia 2017 r. wystawiła notę odsetkową, którą następnie po wymianie korespondencji skorygowała do wysokości 244.202,90 zł. Zgodnie z wyliczeniami pozwanej wysokość odsetek powinna wynosić 205.003,95 zł.

Sąd I instancji uznał, że istota sporu sprowadzała się do zagadnienia zastosowania właściwych przepisów określających wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie do wyliczenia odsetek ujętych w wystawionej notce odsetkowej nr (...), obejmującą okres od 1 stycznia 2016 r. Transakcja, z której wynikał obowiązek zapłaty była transakcją handlową w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Zgodnie z art. 7 ust. 1 tejże ustawy, w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2016 r., w transakcjach handlowych - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki. Instytucja odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych została wprowadzona ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw. W myśl art. 55 ust. 1 i 2 w/w ustawy zmieniającej, do transakcji handlowych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. W przypadku transakcji handlowych w zawieranych w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzieleniu zamówienia publicznego, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Z kolei zgodnie z art. 56 ustawy zmieniającej, do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Przepis art. 56 ustawy zmieniającej stanowi przepis szczególny do przepisu art. 55 tejże ustawy. Wynika to zarówno z umiejscowienia przepisów w akcie prawnym (przepis art. 55 poprzedza art. 56), jak i samej treści przepisów. Gdyby uznać zgodnie z twierdzeniami pozwanej, że do wszystkich aspektów transakcji handlowych zawartych przed zmianą ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych tj. 1 stycznia 2016 r. mają zastosowanie dotychczasowe regulacje, norma art. 56 ustawy zmieniającej byłaby zupełnie zbędna, ponieważ odsetki są jednym z elementów powstałego zobowiązania, a skoro ustawodawca zdecydował się odrębnie uregulować kwestię odsetek, oznacza to, że w stosunku do nich przewidział inne rozwiązanie. Jeżeli zatem do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zmieniającej stosuje się przepisy dotychczasowe, to analogicznie - do odsetek za okres po dniu wejścia w życie ustawy zmieniającej stosuje się przepisy nowe.

Sąd I instancji uznał zatem, że w tej sytuacji do odsetek należnych za okres od 1 stycznia 2016 r. należy stosować zmieniony przepis art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych statuujący instytucję odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych oraz ustalił, że powódka prawidłowo naliczyła odsetki za opóźnienie stosując zmodyfikowane przepisy ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Sąd I instancji na podstawie art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych uwzględnił powództwo, zasądzając od pozwanej na rzecz powódki kwotę 39.198,9 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 22 marca 2017 r. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., a o kosztach procesu postanowił na podstawie art. 98 k.p.c., obciążając nimi stronę pozwaną jako stronę przegrywającą.

Apelację od powyższego wyroku wniosła pozwana, zarzucając naruszenie prawa materialnego, w szczególności:

1. art. 55 ust. 2 i art. 56 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych przez ich błędną interpretację, polegającą na uznaniu, że „do odsetek należnych za okres od 1 stycznia 2016 r. należy stosować zmieniony przepis art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych statuujący instytucję odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych” i ich nieprawidłowe zastosowanie,
2. art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2016 r. przez ich zastosowanie przy naliczeniu odsetek z tytułu wydłużonego terminu zapłaty określonego

w umowach zawartych przed wejściem w życie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa

w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Apelację uzasadniała tym, że przepis zawarty w art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy

o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw jest jasny i jednoznaczny. Stanowi on, że w przypadku transakcji handlowych, zawieranych w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych, wszczętych przed dniem wejścia w życie w/w ustawy, tj. 1 stycznia 2016 r., stosuje się przepisy dotychczasowe. Wątpliwości interpretacyjnych, zdaniem pozwanej, nie budzi także treść art. 56 ustawy nowelizacyjnej, który stwierdza, że do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zatem do umów, które strony zawarły w wyniku postępowania o numerze referencyjnym: 10/ZZ/15, wszczętego przed dniem

1 stycznia 2016 r. zastosowanie znajdą dotychczasowe regulacje. Przepisy art. 5 oraz art. 7 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych w brzmieniu obowiązującym

w chwili ogłoszenia wspomnianego postępowania wprowadzały obowiązek zapłaty odsetek ustawowych (od 31. do 60. dnia od spełnienia świadczenia i doręczenia faktury) oraz odsetek za zwłokę od zaległości podatkowych (od 61. dnia od spełnienia świadczenia i doręczenia faktury do dnia zapłaty). Pozwana, ustalając odsetki z tytułu odroczonego terminu zapłaty, przekraczającego 30 dni uwzględniła odsetki wynikające z poprzednio obowiązujących przepisów (odsetki ustawowe i odsetki od zaległości podatkowych). Z uwagi na treść przepisu art. 56 ustawy w/w ustawy, począwszy od dnia 1 stycznia 2016 r. naliczyła je zgodnie

z aktualnie obowiązującą stawką odsetek ustawowych, albowiem wbrew stanowisku Sądu

I instancji przytoczony przepis w odniesieniu do uprzednio zawartych umów wprowadzał jedynie modyfikację wysokości stawek wcześniej obowiązujących odsetek.

W odpowiedzi powódka wniosła o oddalenie apelacji pozwanej w całości jako bezzasadnej, a także zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja pozwanej nie jest zasadna.

Ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji i przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia są prawidłowe i znajdują potwierdzenie w dowodach zebranych i przeprowadzonych w sprawie, dlatego też Sąd Odwoławczy przyjmuje je za własne, bez konieczności ich ponownego przytaczania.

Sąd I instancji właściwie odczytał przepisy prawa i Sąd Okręgowy w pełni akceptuje stanowisko wyrażone w uzasadnieniu. Zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 9 października 2015 r.

o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw do transakcji handlowych w rozumieniu ustawy zmienianej

w art. 1 (tj. ustawie z dnia 8 marca 2013 roku o terminach zapłaty w transakcjach handlowych), zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, a w przypadku transakcji handlowych w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 1, zawieranych w wyniku przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych, wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Z kolei art. 56 w/w ustawy zmieniającej, będący tzw. *lex specialis*

w stosunku do art. 55 stanowi, że do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie tejże ustawy stosujemy przepisy dotychczasowe. Nie ulega wątpliwości, że do odsetek, które zostały naliczone od dnia 1 stycznia 2016 roku, należące się po tej dacie, mają zastosowanie przepisy ustawy w nowym brzmieniu. W uzasadnieniu projektu

ustawy zmieniającej jest wyraźnie określone, że do transakcji handlowych zawartych i odsetek wymagalnych przed 1 stycznia 2016 roku zastosowanie będą miały przepisy dotychczasowe. A contrario, jeżeli chodzi o odsetki wymagalne po wejściu w życie ustawy, a nie ulega wątpliwości, że te, których domagała się powódka i które zostały zasądzone, stały się wymagalne już po dacie 1 stycznia 2016 r, stosuje się przepisy nowe.

Przyjmuje się, że celem ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowym jest ochrona wierzycieli przez dyscyplinowanie dłużników do terminowego regulowania należności. Argumentacja pozwanej przeczy temu celowi, uzależniając stosowanie zmienionych przepisów wyłącznie od daty zawarcia przez strony umowy, bo nie mobilizowałyby to dłużników do wywiązania się z płatności – w sytuacji, gdyby dalsze opóźnienie nie powodowało naliczania wyższych odsetek. Istota odsetek polega na tym, że powstają z każdym kolejnym dniem opóźnienia, stąd niesłuszne jest uzależnianie daty ich wymagalności od daty zawarcia umowy i wymagalności należności głównej.

Z tego względu apelacja okazała się bezzasadna i na podstawie art. 385 kpc należało ją oddalić.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, przyznając kwotę 1.800 zł zgodnie z § 2 pkt. 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt. 1) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Iwona Wańczura SSO Leszek Guza SSO Żaneta Bloma-Wojciechowska